MEDEDELINGEN

Nederlandse Geologische Vereniging. Bijlage van Grondboor & Hamer nr. 3-2014. Kopij voor de 'Mededelingen' van nr.4/5-2014 kan vóór 26 augustus 2014 worden gezonden aan P.W. van Olm, secretaris van de NGV, Bongerd 180, 8212 BK Lelystad of secretariaat@geologischevereniging.nl

VAN DE BESTUURSTAFEL

De drukke beginperiode van het jaar loopt weer ten einde. De eerste themadag, de contactdag en de ALV zijn achter de rug en we gaan ons nu richten op een mooie zomer met hopelijk leuke uitstapjes met prachtige geologie (en natuurlijk ook andere zaken).
De ALV werd dit jaar georganiseerd door de afdeling West Friesland in hun clubgebouw in Sint Pancras. De dag was uitstekend verzorgd met goede vergader faciliteiten, lekkere koffie, goede lunch en daarna een leuke excursie door de polders en droogmakerijen van West Friesland. Helaas was de deelname aan de ALV nogal beperkt, zoals gebruikelijk de laatste jaren en we hebben dan ook besloten om de volgende ALV te koppelen aan onze contactdag; hopelijk nemen dan wat meer leden de moeite om de jaarvergadering bij te wonen. Last but not least het NGV bestuur heeft de afdeling West Friesland gefeliciteerd met haar 40 jarig jubileum waarbij een klein cadeautje in de vorm van een cheque werd overhandigd.

De vergadering zelf liep voorspoedig, en een gedetailleerd verslag zal elders in deze mededelingen verschijnen maar ik wil toch twee onderwerpen even noemen:
(1) Het financieel jaarverslag; dit zag er weer prima uit. Het werd gepresenteerd door onze penningmeester Bert de Boer. Ook de kascommissie, Ronald Rueb en Sjoerd Wendelaar, worden bedankt voor hun inzet. Betsy Ooms is bereid gevonden om de aftredende Ronald Rueb te vervangen.
(2) Gelukkig hebben we een uitstekende kandidaat gevonden voor de vacante positie van penningmeester. Zijn naam is Joost van Rije. Hij werd met algemene stemmen benoemd als bestuurslid. Gefeliciteerd.

Wat is er nog meer aan de hand? Het bestuur is druk bezig met een aantal lopende zaken:
Samenwerking met GEA en NLC; geen nieuwe ontwikkelingen sinds de vorige mededelingen.
Samenwerking met Naturalis; als voorzitter van de NGV heb ik deelgenomen aan een overleg dat Naturalis georganiseerd had met amateur geologische en biologische verenigingen in Nederland. Het doel was om uit te zoeken of en hoe beter samengewerkt kan worden en wat de rol van Naturalis zou moeten/kunnen zijn. Het was een heel positief gesprek maar het is afwachten wat de concrete resultaten zijn. Twee zaken wil ik met name noemen (1) jaarlijkse vereniging dag in Naturalis; amateur verenigingen krijgen de kans om zich te presenteren en met elkaar te overleggen; (2) beschikbaar stellen van literatuur. Niet alleen fysiek in de bibliotheek van Naturalis maar ook digitaal.
Samenwerking met het "Geopark De Hondsrug".
De lezingen cycli met de aarde als onderwerp zijn nu rond en ik ben toch wel trots om te melden dat we zeer gerenommeerde sprekers hebben gevonden uit het hele land die met heel veel plezier hun medewerking hebben toegezegd.

De website blijft een zorgenkindje. Ook al zijn we met GEA en NLC in overleg om de website zoveel mogelijk te integreren, het blijft belangrijk dat we eerst onze eigen problemen oplossen, vooral de toegankelijkheid voor de afdelingen. Ik kan u verzekeren dat we hier hard aan werken.

Het bestuur heeft ook besloten om regelmatig, twee maal per jaar met de RvA te overleggen. Lopende zaken betreffen de steeds weer terugkerende vragen over aansprakelijkheid met bijbehorende verzekering en de organisatievorm NGV; met name de positie van de afdelingen.

20 mei 2014,
Willem Schuurman,
Voorzitter NGV

VERSLAG ALV 12 APRIL 2014

Verslag van de Algemene Ledenvergadering van de Nederlandse Geologische Vereniging, zaterdag 12 april 2014, in het dorpshuis De Geist in Sint Pancras, West Friesland.

Aanwezig van het bestuur: Willem Schuurman (voorzitter), Bert de Boer (penningmeester en hoofdredacteur G&H), Shirley van Heck (website en cursuscoördinator). Bericht van verhindering was ontvangen van Paul van Olm (secretaris) en Thomas Kuipers (ledenadministratie). Naast het bestuur waren er 20 leden aanwezig.

Voordat de vergadering officieel geopend wordt, deelt de voorzitter mee dat Joost van Rije voorgedragen wordt als nieuw bestuurslid.

Opening; de voorzitter opent de vergadering om 10.00 uur en heet iedereen van harte welkom. De voorzitter feliciteert de afdeling West Friesland met hun 40-jarig bestaan en overhandigt namens de NGV een cheque van € 100,-.

Ingekomen stukken. Het voorstel van Herman Rakers om een enquête te houden om te informeren naar de interesse van de leden wordt besproken, maar verworpen omdat de ervaring leert dat slechts een klein, niet representatief deel

van de leden hierop reageert. Ton Laeven stelt voor in plaats daarvan in de mededelingen van Grondboor en Hamer een oproep te doen aan de leden om met voorstellen te komen voor themadagen of andere activiteiten. Dit wordt door de vergadering ondersteund.

Notulen 2013; de notulen van de vergadering van 25 mei 2013 worden zonder op- of aanmerkingen vastgesteld.

Jaarverslag 2013 en begroting 2014. Het verslag van de penningmeester wordt positief ontvangen. Na enkele op en aanmerkingen, onder andere betreffende enkele foutieve optellingen, worden de stukken unaniem goedgekeurd.

Verslag kascommissie. De kascommissie (Ronald Rueb en Sjoerd Wendelaar) presenteert haar bevindingen. Zij is tot de conclusie gekomen dat de financiën van de NGV in 2013 uitstekend beheerd zijn en de commissie bedankt dan ook de penningmeester voor zijn werk. De vergadering dechargeert het bestuur voor het gevoerde financiële beleid.
Benoeming kascommissie 2014; Ronald Rueb treedt af als lid kascommissie. Hij wordt vervangen door Betsy Ooms die zich bereid heeft verklaard om in de kascommissie zitting te nemen.

Bestuursverkiezing; het NGV bestuur stelt de heer Joost van Rije voor als nieuw bestuurslid van de NGV. Zijn rol in het nieuwe bestuur wordt die van penningmeester.
Joost wordt met algemene stemmen benoemd als bestuurslid.
Organisatie NGV en aansprakelijkheid; de Raad van Advies (RvA) heeft zich verdiept in de meest wenselijke organisatie vorm van de NGV en de daarmee samenhangende wettelijke aansprakelijkheid. Twee zaken komen duidelijk naar voren:
Statuten van afdelingen: De RvA stelt voor dat een NGV afdeling er voor kan kiezen om óf statuten op te stellen of kan volstaan met zich in te schrijven bij de Kamer van Koophandel. Ook met zo'n inschrijving vormt men een echte vereniging.
Wettelijke aansprakelijkheid: het advies van de RvA is dat deze het best te regelen is als elke afdeling een rechtspersoon is. De vraag over deelname van niet leden aan activiteiten en de daarmee samenhangende aansprakelijkheid van de organiserend vereniging is nog niet afdoende beantwoord. Henk Scholts (lid RvA) heeft zich bereid verklaard om dit verder uit te zoeken.

Externe samenwerking; voorzitter rapporteert over de voortgang van gesprekken met GEA en de NLC (Nederlandse Lapidaristen Club) over samenwerking. Het idee is om efficiënter te kunnen opereren door de krachten te bundelen. Op dit moment wordt er gepraat over:

Aansprakelijkheid. Net zoals de NGV worstelen andere verenigingen met het aansprakelijkheidsprobleem. Het is interessant en leerzaam om te zien wat anderen doen.

Website: We kunnen een gezamenlijke website bouwen met een voorpagina waarop gezamenlijke rubrieken staan zoals een agenda, links naar andere websites, geologische artikelen, een forum, etc., met daaronder voor iedere vereniging een eigen website, met daaronder websites voor de afdelingen.

Tijdschrift: Alle drie de verenigingen geven een tijdschrift uit waarbij aangetekend moet worden dat het NLC tijdschrift weinig of geen overeenkomst vertoont met het GEA tijdschrift of Grondboor & Hamer. Door een werkgroep bestaande uit leden van de drie verenigingen is besloten om in de loop van 2015 een gezamenlijk nummer te maken van het GEA tijdschrift en Grondboor & Hamer (NLC doet hieraan niet mee). Aspecten zoals samenwerking, inhoud, kwaliteit, kosten en appreciatie door de leden van beide clubs kunnen dan bekeken worden voordat verdere actie ondernomen wordt. De vergadering stemde hier unaniem mee in.

Samenwerking met Naturalis; de voorzitter neemt op woensdag 15 april deel aan een overleg tussen Naturalis en amateur verenigingen om te bekijken of en hoe samenwerking beter kan.

Samenwerking met "Geopark De Hondsrug". De NGV organiseert samen met het "Geopark De Hondsrug" lezingen over geologische/paleontologische onderwerpen in het Hunebedcentrum in Borger.

Cursussen; wegens gebrek aan geschikte cursusruimte en gebrek aan belangstelling voor de laatste paar cursussen, zijn er voor dit jaar minder cursussen gepland. Wel wordt gekeken naar samenwerking met HOVO en zal er voor dit najaar een nieuwe poging gedaan worden om een cursus te organiseren.

ALV vergadering; gezien het lage aantal leden dat naar een ledenvergadering komt, zal de ALV volgend jaar weer gekoppeld worden aan de landelijke contactdag in Utrecht. Dit zal zijn op 28 maart 2015.

Rondvraag; geen punten voor de rondvraag. De vergadering wordt om 12:00u gesloten.

THEMADAGEN

Oproep aan alle leden: Onderwerpen voor Themadagen

Welke onderwerpen zou u op een themadag behandeld willen zien? De NGV organiseert met veel succes enige themadagen per jaar over geologische (en soms aanverwante) onderwerpen altijd aangevuld met een boekenmarkt en meestal met de mogelijkheid om verzamelingen of andere interessante items rond het thema te exposeren.
We hebben als bestuur al weer wat toekomstige dagen gepland, maar we zijn erg benieuwd naar wat onze leden willen. U kunt uw suggesties op de mail zetten naar het secretariaat: secretariaat@geologischevereniging.nl
Een ouderwetse brief naar Bongerd 180, 8212 BK zenden mag ook.
Ik ben benieuwd naar uw suggesties.

Paul van Olm
Secretaris NGV

Themadagen 2014

In 2014 worden er nog twee themadagen gehouden. Themadagen zijn gratis voor NGV-leden, niet-leden betalen € 5,- entree. Naast de wetenschappelijke lezingen is er een geologische (tweedehands) boekenmarkt en zijn er exposities rond het thema. Koffie en thee is verkrijgbaar, u moet zelf voor een lunchpakket zorgen.

Aanmelding:
Voor het laatste nieuws en aanmelding zie:
http://www.geologienederland.nl/agenda.html
Mocht u geen toegang hebben tot internet dan kunt u zich telefonisch aanmelden bij Shirley van Heck: 0572-364914. Bij inspreken van een voice mail graag uw naam, woonplaats en lidnummer vermelden.
Omdat de zaal toegankelijk is voor maximaal 100 deelnemers, is registratie verplicht.
Niet-leden betalen bij de ingang, maar kunnen ook ter plaatse lid worden en zo hun eerste € 5,- alvast verdienen.

Geologische markt
Tijdens iedere themadag is er ook een geologische "markt" met de volgende onderwerpen:
- Stands gerelateerd aan het onderwerp
- Mogelijkheid om vondsten/gesteenten te laten determineren
- Geologische tweede hands boeken
- NGV Bibliotheek stand - Leestafel met boeken en tijdschriften, mogelijkheid om te lenen.

Bereikbaarheid TNO/Geologische dienst Utrecht.
Per auto: A28, afslag De Uithof. Borden Budapestlaan/ Princetonplein volgen. Bij het gebouw zijn voldoende parkeerplaatsen.
Openbaar vervoer: stadsbus lijn 11 vertrekt zaterdags elke 20 minuten naar de Uithof (reistijd ca. 20 minuten). Uitstappen halte "Botanische tuinen".
Voor nadere informatie en routekaartje zie:
www.geologischevereniging.nl

Themadag "Vertebraten" 20 september 2014

De Nederlandse Geologische Vereniging (NGV) organiseert op zaterdag 20 september 2014 een themadag met als onderwerp: *"fossiele vertebraten"*. Tijdens deze themadag komen fossielen van gewervelde dieren aan bod, vooral reptielen en zoogdieren.
Deze dag is toegankelijk voor alle belangstellenden (NGV leden gratis; niet leden € 5,-). De dag wordt gehouden in het gebouw van TNO aan de Princetonlaan 6 in De Uithof, Utrecht. Omdat de zaal toegankelijk is voor maximaal 100 deelnemers, is registratie verplicht.

Programma
10:00 koffie en registratie
10:30 Martijn Guliker: De sauriërs van Winterswijk aan Zee
11:10 Wilma Wessels: Fossiele knaagdieren uit Zuidoost Europa
11:50 pauze
12:20 Noud Peters: Van reuzenhaai to Chalicotherium
13:00 lunch
14:00 Eric Mulder: Hoe de slang haar poten verloor: het ontstaan van langgerekte lijven zonder ledematen tijdens de evolutie van de gewervelde dieren
14:40 pauze
15:10 John de Vos: van Tegelen tot Maasvlakte
De sprekers zijn tevens beschikbaar om uw vondsten te helpen identificeren. Als er leden zijn die hun vondsten willen tonen, verzoeken wij u contact op te nemen met Shirley van Heck (sevheck.NGV@gmail.com).

Themadag "Natuursteen" 15 november 2014

10.00 uur Ontvangst met koffie/thee, registratie,
10.30 uur aanvang lezingen:
Programma
Timo Nijland TNO Delft: Bouwen met Krijt: Bentheimer en Obernkirchener zandsteen.
Wim Dubelaar, TNO-GD Utrecht: Met het oog op hardsteen.
John van den Heuvel, Steenhouwerij Maarssen, Utrecht.
Wido Quist, Faculteit Bouwkunde, TU Delft: Vervanging van natuursteen bij restauraties.
Hendrik Jan Tolboom, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort.
16.00 uur sluiting

Geologische stadswandelingen zondag 16 november

Als toegift op de themadag Natuursteen is het plan om op zondag 16 november geologische stadswandelingen in verschillende steden in Nederland te organiseren. De Nederlandse Geologische Vereniging, GEA en Stichting "Georeizen" werken hierbij samen. Aanmelding van te voren verplicht. Per wandeling zijn er maximaal 15/20 deelnemers. Deelname kost € 10,-. U kunt zich voor een wandeling aanmelden bij het secretariaat van de NGV. De wandelingen starten om 10.00 uur en u kunt zich opgeven voor een wandeling door één van de onderstaande steden. Na aanmelding krijgt u bericht waar de wandeling start. Bij het per perse gaan van dit nummer stonden de wandelingen nog niet vast. Vermoedelijk gaat het om wandelingen in op z'n minst Amsterdam, Utrecht, Haarlem, Velp.
Wilt u zelf meehelpen en hebt u een wandeling "op de plank" liggen, neem dan even contact op met Paul van Olm.

TENTOONSTELLINGEN

Riffen

500 miljoen jaar bouwen in zee.
April t/m december 2014 in het Gelders Geologisch Museum

Wat is de overeenkomst tussen het Groot Barrièrerif in Australië en de Dolomieten?
Het zijn allebei grote rifgordels! Maar het Groot Barrièrerif is een levend rif en de Dolomieten zijn opgeheven fossiele riffen van meer dan 200 miljoen jaar geleden.
Het Gelders Geologisch Museum laat vanaf 11 april 2014 de ontstaansgeschiedenis zien van riffen. In een geologisch

museum gaat het natuurlijk vooral over fossiele riffen en de dieren die lang geleden het rif bouwden en bewoonden. Al 500 miljoen jaar geleden bouwden kleine organismen riffen in zee. Het verhaal wordt ook verduidelijkt met vele recente rifbouwers uit tropische én koude wateren.
We hopen dat u het museum bezoekt en ons enthousiasme over de vele mooie stukken komt delen.
Gelders Geologisch Museum
Parkstraat 32, 6881 JG Velp. Tel. 026 3642996
info@geologischmuseum.nl
www.geologischmuseum.nl
Open dinsdag t/m zondag 12.00-17.00 uur

Fossiele planten in de Hortus te Leiden

Ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van de Nederlandse Varenvereniging heeft de Hortus te Leiden de tentoonstelling 'Planten uit de Oertijd' georganiseerd. Vanaf 24 april tot 1 oktober van dit jaar is er een wandelroute uitgezet die langs de vele oerplanten voert, die de Hortus rijk is. Onder oerplanten worden hier verstaan de planten die in de geschiedenis van de Aarde ontstaan zijn vóór de bloemplanten, zoals de *Psilotum*, de coniferen, de cycassen, de ginkgo's en vooral ook de varens.
Er zijn tijdens de expositieperiode tal van activiteiten in de Hortus, zoals rondleidingen, lezingen, een cursus Evolutie van de oerplanten door Arend Wakker, workshops tekenen en fotografie, enz. Zie voor het volledige programma de website www.hortusleiden.nl.
Ter ondersteuning van het karakter van de tentoonstelling heeft Hans Steur een vijftal grote vitrines gevuld met fossielen van oerplanten uit zijn verzameling. Vanaf het alleroudste Silurische plantje *Cooksonia*, via diverse Devonische planten (voorlopers van de varens) en via de rijke Carbonische flora, komen we uit bij de Mesozoïsche naaktzadigenflora inclusief het levende fossiel *Ginkgo*. De 160 miljoen jaar oude fossielen van deze plant uit Noord-Yorkshire kunnen vergeleken worden met de blaadjes van de monumentale, in 1785 geplante boom in de Hortus.
Adres: Rapenburg 73, 2311 GJ Leiden.
Openingstijden: dagelijks van 10 tot 18 uur, van 24 april tot 1 oktober.

Versteend Hout, een tentoonstelling over een veranderingsproces.

8 t/m 26 oktober 2014, Steynlaan 28, Zeist

Deze tentoonstelling laat het verhaal zien van het veranderingsproces van hout naar kiezelhout. Welke mineralen spelen hierbij een rol? Hoe heeft dat versteningsproces plaatsgevonden? Verschillende soorten versteend hout worden nader toegelicht: de boomvaren, het palmhout, naaldhout en loofhout. Mooie grote schijven uit Arizona en Indonesië, ook versteend hout uit Chemnitz en Madagascar zijn te zien. Hans Steur zal op 15 oktober een lezing geven.
Voor info zie www.karbonkel.nl

GEOLOGISCHE REIZEN

Geologisch-culturele excursiereis Noord-Spanje.

Naar het Cantabrische Gebergte, Noord-Spanje.
14 t/m 20 sept. 2014 o.l.v. Tom Reijers & Leo Minnigh

Cursisten van NGV eerdere cursussen van Tom Reijers (2012-2014) en HOVO cursussen van Tom in Noord-Nederland en van Leo Minnigh in West-Nederland worden met partner en vrienden uitgenodigd deel te nemen aan deze excursie. Deelnemers aan 20 eerdere excursies vonden het' een bijzondere ervaring en een onderdompeling in een nieuwe wereld'. Iedere deelnemer ontvangt een gedetailleerde veldgids. In het hotel worden achtergrond Power Point presentaties gegeven. Wat gaan we zien en doen? Fossiel- rijke mega-pakketten van Precambrisch-Laat Paleozoïsche en van Laat-Mesozoïsch-Tertiaire gesteenten zijn door een groot hiaat gescheiden en door structurele gebeurtenissen beïnvloed. De geërodeerde afzettingsproducten vulden het Duero bekken. In het excursiegebied ontwikkelde zich een indrukwekkende menselijke geschiedenis die ook toegelicht wordt.
Voor € 1065,- kunt u mee. Reisinformatie & boekingsformulier zie www.spandon.nl/excursiereis/themareizen of via fs reisadviesburo, Duinroosplantsoen 8 2015 KE Haarlem / e-mail: fstaal@xs4all / tel: 06-53.47.97.54

Programma Georeizen 2014

De meeste Georeizen zijn volgeboekt, ook het geologisch karteren in de Ardennen heeft een wachtlijst.

Wel kunt u nog mee naar activiteiten dichtbij huis, zoals de geologische stadswandeling door Utrecht op 12 oktober of een lang weekend (31 oktober – 3 november) naar de cuesta's, ijzermijnen en fossielen in de Minette van Luxemburg. Als u nog wél een verre reis wilt maken dan kunt u nog mee naar Peru. Deze reis met de geologie van de Andes en de archeologie van de Inca's komt voort uit het werk van fysisch geograaf Jan Sevink in Zuid Amerika. Hij schreef een geologische reisgids "The Cordillera Blanca" uitgegeven door de Universiteit van Amsterdam. We gaan niet alleen naar dit gebied van de Witte Bergen, maar we maken er twee mogelijkheden van: een 16 daagse geologisch/archeologische/paleontologische reis – de Zwarte en de Witte Bergen in Noord Peru, de reuzenfossielen in de woestijn ten Zuiden van Lima, en één van 22 dagen met een extra week met voornamelijk archeologie naar het Oostelijke binnenland met de World heritage site van Machu Pichu. De reis vindt plaats in de laatste week van november en de twee eerste weken van december.
Voor 2015 staat er ook weer heel wat geologie op het programma. Voor een compleet overzicht verwijs ik u naar onze website http://www.georeizen.nl.

Paul van Olm
Stichting "Georeizen"

NIEUWS VAN DE AFDELINGEN

Afdeling Zwolle

De verenigingsavonden staan gepland op de volgende data: 19 september 2014, 17 oktober 2014, 21 november 2014, 19 december 2014. Vervolgens op 16 januari 2015, 20 februari 2015, 20 maart 2015, 17 april 2015 en 15 mei 2015. De avonden worden gehouden in gebouw De Kruidwisch op de Wethouder Nooterhof in Zwolle. De zaal is open om 19.30 uur en de avonden beginnen om 20.00 uur, De inhoud van de avonden wordt vermeld op de site van de vereniging. De site van de vereniging kunt u vinden op www.geologienederland.nl.

Afdeling Winterswijk

Bezoekersdagen Steengroeve Winterswijk – 2014.
De bezoekersdagen aan de Winterswijkse steengroeve zijn op de eerste zaterdagen van de maanden april t/m november. Via de site Nederlandse Geologische Vereniging NGV: afdeling Winterswijk vindt u de link naar Bezoekersdagen steengroeve. Hier dient elke bezoeker een aangifteformulier volledig in te vullen. Dit kan alleen na afloop van de voorgaande bezoekersdag. Voor april kan men zich vanaf 1 maart opgeven. Het maximale aantal bezoekers is 250 personen per dag.
Na aangifte moet u elk formulier uitprinten en ondertekenen. Dit formulier dient u op de bezoekersdag in te leveren. Leest u vooraf vooral de voorwaarden. De minimumleeftijd bedraag 8 jaar.
De toegang is van 09.00 tot 16.30 uur. U kunt ook tussentijds binnenkomen. Bij de bezoekersdagen is geen begeleiding. Er is helmplicht. Alleen goedgekeurde veiligheidshelmen zijn toegestaan. Ter plaatse zijn helmen te huur (€ 10,- en bij inleveren € 8,- retour)

Geologische excursies Steengroeve Winterswijk – 2014.
Voor een geologische excursie naar de Winterswijkse steengroeve kunt u zich alleen per e-mail aanmelden. Via de site Nederlandse Geologische Vereniging NGV: afdeling Winterswijk vindt u de link naar Excursie steengroeve. Hier vindt u de aanmeldingsprocedure. Hierbij moet u uw volledige adres inclusief telefoonnummer opgeven met vermelding van het aantal volwassenen en het aantal kinderen met vermelding van hun leeftijden. De minimum leeftijd bedraagt 8 jaar. Het maximale aantal deelnemers bedraagt 50 personen.
De excursies naar de steengroeve vinden plaats op de zaterdagen 19, 26 juli, 9 en 23 augustus.
Tussen 12.30 en 13.00 uur wordt verzameld in de Museumfabriek, Laan van Hilbelink 6. Bij aankomst kunt u links van de inrit de auto parkeren en vanaf de inrit tussen twee gebouwen recht voor u doorlopen. Aan het eind schuin rechts is de Museumfabriek. Hier ontvangt u een consumptie en wordt een diavoordracht ter inleiding gegeven. Tevens ontvangt u een boekje over de steengroeve. Bij de groeve (Steengroeveweg 50, Winterswijk) ontvangt u de (verplichte) helmen. De excursie eindigt omstreeks 16.15 uur. U wordt hier begeleid door twee amateur-geologen.
De kosten bedragen € 10,- per persoon.

Nieuws uit Limburg

Het is eind mei en prachtig weer. Gisteren was de excursie naar het steenstort van de Hendrik met bijna 30 deelnemers. Mooi weer en leuke vondsten; twee zaadkegels en een brachiopode uit het Carboon. Beeldhouwer Adri Verhoeven heeft een aantal kustwerken langs een wandelroute op de Brunssummerheide geplaatst. Een mooie route; kijk eens op www.hethartvangrind.nl

De excursies naar de ENCI zijn helaas alleen voor leden van de afdeling Limburg, maar de andere excursies zijn voor iedereen vrij toegankelijk. De ENCI is al begonnen met de herinrichting van de groeve. Daardoor is het mogelijk, dat gedeelten van de groeve niet mogen worden betreden. Het kan zelfs voorkomen, dat een excursie helemaal niet doorgaat. Wij verzoeken iedereen dan ook van te voren op onze website te checken of de excursie eventueel niet doorgaat.
De komende excursies:

Zaterdag 12 juli	Steenstort voormalige mijn Laura en Vereniging te Eygelshoven
Zaterdag 19 juli	Groeve ENCI Maastricht
Zaterdag 09 augustus	Groeve ENCI Maastricht
Zaterdag 16 augustus	Grind- en zandgroeve De Groot Bijeenkomst: 9.30 u, aan de ingang van de groeve, Europaweg in Ubach over Worms (gem. Landgraaf).
Zaterdag 23 augustus	Groeve ENCI Maastricht
Zaterdag 20 september	Groeve ENCI Maastricht
Zaterdag 27 september	Steenstort voormalige mijn Laura en Vereniging te Eygelshoven
Zaterdag 04 oktober	Grindgroeve l'Ortye te Meers-Stein. Bijeenkomst: 9.30 uur, op de parkeerplaats bij het nieuwe gemeentehuis van Stein, tegenover het ANWB tankstation aan de Stadhouderslaan.
Zaterdag 11 oktober	Groeve ENCI Maastricht
Zaterdag 25 oktober	Groeve 't Rooth; de laatste zaterdag geopend.
Zondag 9 november	Geologische wandeling rond Holset. Bijeenkomst 13.00 uur aan de kerk te Holset; Holset 64

Data en nadere gegevens over de lezingen en excursies van de afdeling Limburg worden in het eerste nummer van ons tijdschrift "Sprekende Bodem" gepubliceerd of kunnen op de website van de NGV Afdeling Limburg (http://www.geologischevereniging.nl/afdelingen/limburg/) ingezien worden.

OPROEP: E-MAIL-ADRESSEN
Ontvangt u onze e-mails? Is uw juiste e-mailadres bij ons bekend? Als u de e-mails van 3, 26 en 31 maart 2014 (Contactdag, Natuurmuseum en ALV) niet hebt ontvangen, stuur dan svp een mail naar ledenadministratie@geologischevereniging.nl
Bij voorbaat hartelijk dank!

Thomas Kuipers (ledenadministratie NGV)

BOEKBESPREKING

Geologische wandelgids Schwäbische Alb

Titel:	**De Schwäbische Alb; 12 wandelingen langs geologische en geomorfologische bezienswaardigheden**
Auteurs:	D.J. Bakker & M.G.E. Montizaan
ISBN:	978-90-821647-0-1/NUR 502
Uitgever:	Geotrema
Formaat:	13,5 x 21,0 cm; 300 pp.
Prijs:	€ 19,95 (bestellen via www.geotrema.nl)

De Schwäbische Alb is een Duits middelgebergte (met een aansluitende hoogvlakte), dat zich iets ten zuidoosten van Stuttgart over een lengte van 200 km uitstrekt van de stad Tuttlingen in het zuidwesten tot Nördlingen in het noordoosten. Geologisch gezien wordt het gebied gedomineerd door afzettingen uit Onder-, Midden- en Boven-Jura, hoewel ook oudere lagen (met name Perm: Bontzandsteen, Muschelkalk en Keuper) aan de dag treden. Op de hoogvlakte liggen Tertiaire afzettingen, met her en der restanten van vulkanische activiteit, en helemaal in het noordoosten de beroemde Steinheimer- en Ries-kraters, restanten van 15 miljoen jaar oude meteorietinslagen.

In deze wandelgids zijn beschrijvingen opgenomen van 12 rondwandelingen door het gebied, met een duur van 4 tot 8 uur (10 tot ruim 20 km). Van elke wandeling is een overzichtskaartje met GPS-punten opgenomen, alsmede een grafiekje m.b.t. de te overwinnen hoogteverschillen. De zwaarte van de wandelingen beperkt zich tot "categorie 1" (gemakkelijk) tot "2" (iets moeilijker). Echt lastige passages zijn overal vermeden. Verder: omschrijvingen van alle geologisch en geomorfologisch interessante punten die men passeert, adressen voor mogelijke overnachtingen, aanwijzingen voor het bestellen van gedetailleerde wandelkaarten, etc.

Al met al een zeer aanbevelenswaardig boekje voor alle geologisch geïnteresseerden, van jong tot oud, die niet al te ver van huis met partner of kinderen prachtige wandelingen willen maken, waarbij niet alleen geologische, maar ook tal van landschappelijke, biologische en culturele "verrassingen" op het menu staan. Een echte aanrader dus voor deze categorie!

Een nadeel van deze wandelgids is het ontbreken van meer gedetailleerde geologische en geografische kaarten. Dat euvel wordt echter opgelost doordat *Geotrema* op haar website (www.geotrema.nl) links geeft waarmee men de betreffende informatie kan vinden.

Bert de Boer

KLEINE ADVERTENTIES

Aangeboden:
Stereomicroscoop 10-20x, losse verlichting. Prijs n.o.t.k.
J. Breedveld, Schumanlaan 28, 3055 HT, Rottterdam
Tel: 010-4225898

HENSKENS FOSSILS®
DIGGING - PREPARATIONS - WHOLESALE - EXHIBITIONS

International Dinosaur Digging Team®

Eikenboomgaard 11-13, 5341 CT, Oss (The Netherlands)
PH: +31 (0) 412 63 46 69
E-mail: theo@henskensfossils.nl

Open: Monday - Friday 8:00 am - 5:00 pm (CET)
Opening hours showroom: Saturday 10:00 am - 3:00 pm (CET)

WWW.HENSKENSFOSSILS.NL